

הימין פועל להדחת
ח"כ עודה
עמ' 4

פועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדרכ

20 HADEREKH زو هديرخ

גיליון 4 / 22 בינואר 2025

ממדי ההרס בעזה נחשפים

עידן טראמפ:
האוליגרכים
בשלטון

מכתבים למערכת

שנה קשה לזכויות אדם

את שנת 2024 אנו מסכמים כעוד שנה קשה בה נמשכה המלחמה בעזה והפלסטינים מתמודדים עם אובדן והרס נרחב. המתקפה האכזרית שביצע חמאס ב-7 באוקטובר 2023, גרמה למותם של למעלה מ-1,200 ישראלים ולחטיפת יותר מ-250 בני ערובה לרצועה. ההתקפות המתמשכות של צה"ל על עזה הובילו עד כה למותם של לפחות 46 אלף פלסטינים, לפציעת יותר מ-110 אלף, ולעקירה בכפייה של קרוב לשני מיליון. עזה הרוסה ומשפחות שלמות נמחקו. בנוסף, תקיפות המתנחלים והפשיטות הצבאיות התכופות גרמו למותם של יותר מ-700 פלסטינים בגדה המערבית. בתחומי הקו הירוק, ממשיכה הכנסת בחקיקה הגזענית נגד האזרחים הערבים בישראל ונגד תושבי ירושלים.

במהלך השנה היינו עדים להתפתחויות היסטוריות במשפט הבינלאומי בהתמודדות עם זוועות אלה. בית הדין הבינלאומי לצדק מצא שטענות דרום אפריקה שישראל מבצעת רצח עם נגד פלסטינים בעזה הן סבירות. כמו כן, פרסם בית הדין חוות דעת מיעצת לפיה הכיבוש הישראלי בעזה ובגדה המערבית, כולל מזרח ירושלים, אינו חוקי. לאחר עיכוב ממושך, הוציא בית הדין הפלילי הבינלאומי צווי מעצר נגד ראש הממשלה בנימין נתניהו ונגד שר הביטחון לשעבר יואב גלנט בגין פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות בעזה.

המלחמה חשפה באופן ברור את שבריריות זכויותיהם של האזרחים הפלסטינים במדינת ישראל: התקפות קשות על זכותם הבסיסית לחופש ביטוי נועדו למנוע מהם למחות נגד המלחמה או להביע הזדהות עם סבלם של הפלסטינים בעזה. מאות פלסטינים אזרחי ישראל ומזרח ירושלים נעצרו בגין "עבירות ביטוי" ללא קשר לחמאס או לאלימות. מ-7 באוקטובר 2023 ועד סוף יולי 2024, נעצרו והועמדו לדין 199 פלסטינים בגין עבירות ביטוי, בעיקר בשל פרסומים ברשתות החברתיות. ראוי לציין כי רק יהודי אחד הואשם בעבירות אלה בתקופה זו.

גם מוסדות אקדמיים בישראל פתחו במתקפה חסרת תקדים נגד חופש הביטוי של סטודנטים פלסטינים. נפתחו כ-160 הליכים משמעתיים שכללו השעיה או הרחקה לצמיתות של סטודנטים בגין אישומים מופרכים, שהתבססו על פרסומים ברשתות החברתיות. מנגד, מוסדות אקדמיים ולשכת עורכי הדין לא נקטו צעדים דומים נגד יהודים בגין הסתה לאלימות, הסתה לרצח עם או קריאות גזעניות.

על רקע הסלמה מהירה זו, המשיך עדאלה להיאבק במדיניות נגד האזרחים הערבים, המתייחסת אליהם כאויבים. באמצעות עבודה משפטית מקצועית, הצליח עדאלה להוביל לשחרורם של עשרות מפגינים נגד המלחמה, להגן על סטודנטים פלסטינים מהליכים משמעתיים לא-הוגנים, להיאבק בתלונות נגד עורכי דין ערבים בשל הבעת עמדות נגד המלחמה, ולהבטיח שחרור כמה מגופותיהם של אזרחים פלסטינים למשפחותיהם לצורך קבורה.

ד"ר חסאן ג'בארין, מנכ"ל עדאלה

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

טראמפ: אמור לי מי חבריך / א'

"האיש העשיר בעולם אילון מאסק, המקורב לנשיא ארה"ב הנבחר, מתערב בפוליטיקה של אירופה ומכעיס ממשלות. הוא קורא לבריטניה ללכת לבחירות ולהעמיד לדין את ראש הממשלה, משתלח בקנצלר גרמניה, תוקף שופטים ומוחה נגד האיחוד האירופי. מאסק שיחזיק בתפקיד רשמי בממשל של דונלד טראמפ, מעודד מפלגות ימין קיצוני ברחבי אירופה ומנהיגים שמתנגדים למהגרים. ביבשת מוטרדים מכוחו של מאסק, ומהפצת פייק ניוז ברשת החברתית שלו: 'הוא מקדם את הרוע', אומרים שם".

אתר "זוינט", 5.1

טראמפ: אמור לי מי חבריך / ב'

"ג'ף בזוס המולטי מיליארדר בעלי חברת 'בלו אוריגין' העוסקת בתחום החלל ומייסד חברת אמזון, אמר כי הוא מרגיש אופטימי לגבי עתיד תעשיית החלל תחת הממשל האמריקאי של הנשיא הנבחר דונלד טראמפ. בתוך כך, מסר כי הוא סומך על אילון מאסק כי הוא "לא ינצל את קרבתו לנשיא כדי לחתור תחת חברת 'בלו אוריגין' או למען מטרות אישיות".

סוכנות הידיעות "רויטרס", 13.1

טראמפ: אמור לי מי חבריך / ג'

"משלחת רשמית של מועצת יש"ע, הוזמנה ותשתתף במעמד ההשבעה של נשיא ארה"ב, דונלד טראמפ. המשלחת תורכב מיו"ר המועצה וראש מועצת בנימין, ישראל גנץ, ראש מועצת שומרון, יוסי דגן וראש מועצת אורנית, אור פירון-זומר. כמו כן ישתתף מנכ"ל מועצת יש"ע, עומר רחמים. החמישה יהיו אורחים רשמיים בטקס ההשבעה והם צפויים להיפגש עם אישים בממשל העתידי וכן עם מנהיגים בקהילה היהודית ובקהילה האוונגליסטית".

אריאל כהנא, "ישראל היום", 12.1

דבר הנשיא העשירי

"בקיטור, גנץ הוא לא האדם שהוא הכי חכם פוליטית בעולם. הוא יותר יפה מחכם".

ראובן ריבלין, "ידיעות אחרונות", 10.1

איך אומרים קפיטליזם בסינית?

"קונצ'רן המזון תנובה החליט על חלוקת דיבידנד ענק של 500 מיליון שקל. הדיבידנד יחולק בעקבות התוצאות של שנת 2024, והוא, ככל הידוע, הגדול ביותר בתולדות החברה כתוצאה מפעילות. על פי הערכות, 2024 הייתה שנת שיא עבור תנובה שבבעלות חברת ברייט פוד הממלכתית הסינית (77%) וארגוני הקיבוצים (23%). ההכנסות הגיעו, על פי הערכות, לשיא של 9 מיליארד שקל".

גולן חזני, "כלכליסט", 14.1

רפיח: עקורים חוזרים לבתייהם ההרוסים (צילום: וואפא)

נחשפים נתוני ההרס ברצועה

המתקפה מנעה מ-788 אלף תלמידים ברצועה את המשך לימודיהם בשנת הלימודים השנייה ברציפות. בהם 58 אלף תלמידים שהיו אמורים להתחיל ללמוד בכיתה א' בשנת הלימודים 2024-2025, ו-39 אלף תלמידים שנמנע מהם לגשת לבחינות הבגרות.

מאז תחילת המתקפה ועד ספטמבר 2024 נהרסו באופן מוחלט 77 בתי ספר ממשלתיים. 191 בתי ספר נוספים נפגעו בהפגזות, בהם 126 בתי ספר ממשלתיים ו-65 בתי ספר של אונר"א. בנוסף, נהרסו באופן מוחלט 51 מבני אוניברסיטאות ו-57 מבנים נפגעו באופן חלקי. יותר מ-20 אוניברסיטאות נפגעו פגיעות חמורות.

מערכת הבריאות קרסה

במערכת הבריאות ברצועה פועלים רק 14 מתוך 36 בתי החולים שהיו בה, וגם אלה באופן חלקי בלבד. בבתי החולים קיים מחסור חמור בציוד רפואי, בכוח אדם ובתרופות. מצב זה גרם להתפשטות מחלות ולחסור יכולת לספק שירותים רפואיים בסיסיים לתושבים.

כוחות הכיבוש הרסו לחלוטין 815 מסגדים, פגעו באופן חלקי ב-151 מסגדים, והשמידו 19 בתי קברות תוך חילול קברים והוצאת גופות. כמו כן, נהרסו 3 כנסיות בעיר עזה. בתחום התרבות, נהרגו 44 סופרים, אמנים ופעילים תרבותיים בארבעת החודשים הראשונים של המתקפה. נהרסו באופן חלקי או מלא 32 מוסדות תרבות, מרכזים ותיאטרונים. כמו כן, נפגעו 12 מוזיאונים, 9 ספריות ציבוריות ו-8 בתי דפוס והוצאות לאור.

המתקפה הרסה 195 מבנים היסטוריים, רובם בעיר עזה, ופגעה ב-9 אתרים ארכיאולוגיים וב-10 מסגדים וכנסיות בעלי חשיבות היסטורית. כוחות הכיבוש הרסו כיכרות ציבוריות, אנדרטאות ויצירות אמנות, כולל 27 ציורי קיר לאורך חופי עזה.

הכלכלה ברצועת עזה קרסה לחלוטין. מתחילת המתקפה ועד סוף 2024, הצטמצם התוצר המקומי הגולמי ביותר מ-82%, ושיעור האבטלה זינק ל-80%.

א. בן יאיר

השבוע (19.1) נכנסה לתוקף הפסקת האש ברצועת עזה. תמו 15 חודשים של מלחמה עקובה מדם. עם כניסתה של הפסקת האש לתוקף פרסמה סוכנות הידיעות הפלסטינית "וואפא" סיכום של 15 חודשי המלחמה מנקודת מבטה של האוכלוסייה הפלסטינית בעזה, בגדה המערבית ובתוך ישראל. הרשימה להלן מבוססת על הנתונים שפרסמה וואפא, למעט במקרים בהם מצוין אחרת.

המתקפה הישראלית על רצועת עזה מאז 7 באוקטובר 2023 גרמה למותם של לפחות 46,899 פלסטינים, בהם 17,581 ילדים ו-12,048 נשים, ולפציעתם של יותר מ-110,725. האוכלוסייה ברצועה פתחה ב-6% נכון לסוף 2024, כ-11,000 מתושבי הרצועה עדיין מוגדרים נעדרים תחת הריסות ובדרכים.

לפי דובר צה"ל, מאז תחילת הפלישה הקרקעית לרצועת עזה ב-27 באוקטובר 2023 נהרגו בה 405 חיילים ישראלים – כמעט מחצית מכלל חללי צה"ל מאז 6 באוקטובר 2023. יותר מ-2,500 חיילים נפצעו בעזה, מהם כ-500 פצועים קשה.

עקירה, רעב חמור ואסון הומניטרי

המתקפה הובילה לעקירתם של יותר מ-85% מתושבי הרצועה – למעלה מ-1.93 מיליון מתוך 2.2 מיליון. כ-100,000 תושבים עזבו את הרצועה מאז תחילת המתקפה. כיום מתגוררים 1.6 מיליון תושבים במקלטים ובאוהלים, וזאת על רקע הרס עצום של תשתיות ונכסים פרטיים. ההערכות הן כי למעלה מ-80% משטח הרצועה נהרס.

הסגר המוחלט על רצועת עזה והמצור שהוחמר מתחילת המתקפה גרמו מחסור חמור במזון, במים, בתרופות ובדלק. מצב זה הוביל לרעב שגבה את חייהם של עשרות ילדים וקשישים, והפך אחת הקטסטרופות ההומניטריות הקשות ביותר בעולם.

נכון לספטמבר 2024, 96% מתושבי הרצועה (2.2 מיליון איש) סובלים מחוסר ביטחון תזונתי חריף, כולל למעלה מ-49 אלף נשים הרות. מתוכם, 495 אלף תושבים (22% מהאוכלוסייה) חווים חוסר ביטחון תזונתי ברמה קריטית, בהם 11 אלף נשים הרות וכ-3,500 ילדים שלהם נשקפת סכנת מוות עקב תת תזונה.

יו"ר סיעת חד"ש-תע"ל: "אני חש את סבלם של שני העמים" בימין פועלים להדחת ח"כ עודה מהכנסת

ח"כ עודה מהכנסת. ראש האופוזיציה, ח"כ יאיר לפיד (יש עתיד), הצטרף ליוזמה של הימין הקיצוני ובפתח ישיבת סיעתו השבוע אמר: "אתמול בהדחת איימן עודה. שלושה אנשים לא צריכים להיות בכנסת: עופר כסיף, איימן עודה וכן גביר". במקביל דחתה מליאת הכנסת השבוע (20.1) הצעת אי-אמון שהגישה סיעת חד"ש-תע"ל בנושא: "כישלון הממשלה בטיפול ביוקר המחיה". בהצעה תמכו אמנם 33 חברי כנסת, אך לפי החוק אישור הצעת אי-אמון מותנה בתמיכה מצד 61 ח"כים לפחות.

חשוב להזכיר שבינואר אשתקד הוגשו חתימותיהם של 70 חברי כנסת כדי להתחיל בהליך הדחתו מהכנסת של ח"כ כסיף, שחתם על עצומה התומכת בעתירה של דרום אפריקה בבית הדין הבינלאומי בהאג נגד המלחמה בעזה. אך בהצבעה במליאה לא הושגה תמיכתם הנדרשת של 90 חברי כנסת במהלך. חוק יסוד הכנסת קובע כי הכנסת רשאית, ברוב של 90 חברי הכנסת, להחליט להפסיק את החברות של חבר כנסת או של רשימה "אם יש במטרותיה או במעשיה של הרשימה או במעשיו של האדם, לרבות בהתבטאויותיו, תמיכה במאבק מזוין, של מדינת אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל".

ח"כ איימן עודה, יו"ר סיעת חד"ש-תע"ל, פרסם בשלישי (21.1) הבהרה לגבי ציון שפרסם בתחילת השבוע ואשר עורר פולמוס ער והתקפות מצד הימין. "שמח על שחרור החטופים והאסירים. מפה חייבים לשחרר את שני העמים מעול הכיבוש. כולנו נולדנו בני חורין", צייץ.

בהבהרה כתב עודה: "אני מבין שאנשים רבים נפגעו מהציוץ שלי. הבנתי שלצערי נפגעו גם משפחות חטופים שעם רובן אני בקשר הדוק ותמכתי במאבקן לאורך כל הדרך, וזה באמת מצער אותי מאוד. נקודת המבט שלי כפלסטיני אזרח ישראל שונה כנראה מנקודת מבטם של הרבה יהודים אזרחי ישראל. בעוד שניכר כי רבים מכס נוסים לראות בעיקר את הסבל היהודי, אני רואה וכואב את הסבל של שני העמים. זאת פשוט המציאות, לא רק שלי כי אם של כלל הערכים החיים במדינה".

עוד כתב: "כשצפיתם בהתרגשות בצעירות החטופות, החפות מכל פשע, חוזרות לחיק אמותיהן, גם אני צפיתי והתרגשתי. אבל אני גם ראיתי את השחרור של 90 אסירים, או, ליתר דיוק, אסירות וקטינים, נערים ונערות. אלה האסירים ששוחררו. האמת הפשוטה היא שלא שוחרר איש שהואשם ברצח. רוב המשוחררים הפלסטינים באותו יום כלל לא הואשמו בדבר. צעירים וצעירות ישבו במעצר מינהלי בלי שנאמר להם אפילו במה הם מואשמים".

סיכם עודה: "אז כן, למרות שאולי קשים לכם דבריי, אני אזרח בישראל שרואה וכואב גם את הסבל הפלסטיני, הסבל של בני העם שלי שחיים תחת כיבוש. בצד זאת, אני כואב גם את כאב העם האחר, גם אם בנסיבות הקיימות הכיבוש נעשה בשמו. כפי שאומר משפט מפורסם: 'כל עוד אתה חש כאב, סימן שאתה חי. כל עוד אתה חש כאב של אחרים, סימן שאתה בן אדם'. אני אדם החש את כאבכם, ואני גם חי ומרגיש את כאבו של עמי. אל תכנעו לגל ההסתה והסילופים".

בעקבות הציוץ במתחילת השבוע, פנה ח"כ אביחי בוארון (הליכוד) ליו"ר הכנסת אמיר אוחנה והודיע לו כי החל לאסוף 70 חתימות מחברי סיעות הבית על מנת להוביל להדחתו של

60 שנה ל'זו הדרך' - מדור מיוחד

מעברת ג'סי כהן: לא נסכים להיות דפוקים

בשער גיליון "זו הדרך" שפורסם ב-20 באוגוסט 1975 התנוסס צילום של אוהלים עליהם נתלו כרזות: "לא נסכים להיות דפוקים", "אנו דורשים פתרון מיידי למעברת ג'סי כהן" ו"שביתת הזוגות הצעירים במעברת חולון לשיכון אנושי". כתבת השבועון, מרים גלילי, ביקרה במאהל שהקימו תושבי המעברה ג'סי כהן ברחבה של עיריית חולון "בשמש הקופחת של חודש אוגוסט וכך הקדימו את חג הסוכות". יפה פלח, אם צעירה לשלושה ילדים שוחחה עם גלילי וסיפרה: "המגורים במעברה פירושו סבל מתמיד: בקיץ מחנק, עכברושים, ג'וקים, יתושים. בחורף: קור ורטיבות חודרת לעצמות. רוב האנשים שעבורם הקימו את המעברה באמצע שנות החמישים למגורים זמניים עזבו כבר מזמן".

גלילי הוסיפה: "כעת מתגוררים במעברה בעיקר זוגות צעירים וקשישים שלא יכלו להיחלץ ממנה. בצד רחובות חדשים ובנייני מגורים חדישים שצצו ברחבי העיר חולון, נותרה המעברה בעליבותה, שהופכת לקן של עוני ומוקד משיכה לעבריינים". הצעירים החיים במעברה ידעו מילדותם סבל ומצוקה וראו עצמם נשארים בשולי החברה. "אבל מה שהוריהם שלנו לא יכלו להבטיח לנו, אנחנו רוצים להבטיח לילדינו שלנו", אמרו התושבים לכתבת "זו הדרך".

"ילדי המעברה המקשיבים לשיחתנו יושבים שקטים וממושמצים. הם ילדים יפים ופיקחים. גם אם אין הם מבינים בדיוק את משמעות השינוי שחל בחייהם הצעירים, הם חשים כי מה שעושים הוריהם — למענם הם עושים", סיכמה גלילי את הכתבה הארוכה.

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

זיופים בבחירות לאגודת הסטודנטים באוני' חיפה מונעים ייצוג של הסטודנטים הערבים

את ההצבעה וליצור תורים ארוכים. לכל סטודנט לקח כעשר דקות להצביע. מצביעים נאלצו לעמוד בתור בין 50 דקות לשעה וחצי.

רבים התייאשו מהתורים הארוכים וויתרו על זכותם להצביע. אף על פי כן, תאים רבים שמתנגדים להנהלת האגודה עשו מאמץ להעלות את אחוז ההצבעה. לפי ספירה של המשקיפים שלנו, במהלך היום הצביעו כ-1,200 סטודנטים, מתוכם - 643 סטודנטים ערבים.

במהלך היום שאלנו את יו"ר ועדת הבחירות מתי תקיים ספירת הקולות. הוא טען שאין לו מספיק כוח אדם כדי לקיים ספירה באותו יום. למרות מחאתנו, הוא התעקש לא לספור באותו יום, אלא לנעול את הקלפיות בלילה בחדר של ועדת הבחירות. ביקשנו שהקלפיות יהיו במהלך הלילה בחדר אחר, מתאים יותר, בו יש חלון דרכו אפשר לראות מה קורה בפנים. יו"ר האגודה התנגד לכך בחריפות וועדת הבחירות דחתה את הבקשה שלנו.

פעילים שלנו ישנו בלילה מחוץ לכניסה לחדר כדי לוודא שאיש לא ייכנס. לפני שיצאנו מהחדר גם הצבנו את הקלפיות כך שנוכל לזהות אם מישהו הזיז אותן, ואף צילמנו את המיקום המדויק של כל אחת מהקלפיות. למחרת בבוקר נכנסנו לחדר וראינו שהקלפיות הוזזו במהלך הלילה: אנחנו חוששים שמישהו נכנס מכניסה אחרת והתעסק בתכולתן. גם למחרת סירבה ועדת הבחירות לספור את הקולות, והחליטה לדחות את הספירה בשלושה ימים נוספים. בינתיים העבירו את הקלפיות למוקד מחלקת הביטחון של האוניברסיטה, ועלינו נאסר להיכנס לשם ולהשגיח עליהן.

מה נתגלה בספירת הקולות?

באוניברסיטה יש לכל סטודנט שני קולות: אם הוא לומד תואר דו-חוגי יש לו זכות להצביע פעם אחת בכל חוג, ואם הוא לומד תואר חד-חוגי הוא רשאי להצביע פעמיים בחוג שלו. במהלך היום הצביעו כ-1,200 סטודנטים, ולכן בסך הכל נספרו כ-2,400 קולות. כיוון ש-53% מהמצביעים היו סטודנטים ערבים, צפינו לקבל נתח גדול מהקולות. אך לפי הספירה הרשמית קיבלה "הכרמל" 230 קולות בלבד. למועצת האגודה נבחרו 4 נציגים של הרשימה שלנו, נציג אחד מטעם הרשימה האופוזיציונית "ועד הסטודנטים", ו-35 נציגים של הנהלת האגודה. אלה תוצאות בלתי הגיוניות.

חשוב להזכיר שהנהלת האגודה לקחה חלק פעיל בהסתה נגד הסטודנטים הערבים בחודשים הראשונים של המלחמה. לכן לא סביר שרוב הסטודנטים הערבים הצביעו דווקא למי שהסית נגדם וטען שהם תומכי טרור. לכן קיים חשש כבד לזיוף תוצאות הבחירות.

לסטודנטים הערבים והיהודים מגיעה אגודה דמוקרטית המייצגת את האינטרסים של כולם. לכן איננו מקבלים את תוצאות הבחירות הלא-לגיטימיות. נמשיך להיאבק כדי להחזיר את האגודה לידי הסטודנטים. אנחנו דורשים לקיים לאגודת הסטודנטים באוניברסיטת חיפה בחירות דמוקרטיות, שינוהלו לפי חוק, ללא זיופים ובפיקוח של גורם אמין.

אסף טלגם

ב-8 בינואר התקיימו בחירות סוערות לאגודת הסטודנטים באוניברסיטת חיפה. יום הבחירות התאפיין באי-סדרים רבים בתהליך ההצבעה ואילו ספירת הקולות נדחתה בארבעה ימים. פרסום התוצאות הרשמיות הכעיס סטודנטים רבים שהאשימו את ועדת הבחירות בזיופים ובגניבת הבחירות. על רקע זה שוחח "זו הדרך" השבוע עם סאלח אגבאריה, רכז הסטודנטים הארצי של חד"ש, אשר ליווה את הרשימה "הכרמל" המייצגת את הסטודנטים הערבים.

מדוע הבחירות לאגודת הסטודנטים בחיפה כל כך סוערות?

על האגודה השתלטה קבוצה של סטודנטים שכבר שנים מעבירה את הנהלתה מחבר לחבר. יו"ר האגודה הנוכחי מכהן מאז 2020, ועובד באגודה כבר תשע שנים בריציפות. בכל אגודות הסטודנטים בארץ שיעור ההצבעה נמוך – בין 18 ל-25 אחוזים – אבל בחיפה הוא בקושי 10% בשנה רגילה. כבר ב-2020, כאשר ההצבעה התנהלה דרך הזום בגלל סגר הקורונה, היה חשש לזיופים בבחירות. למועצת האגודה נבחרו אז רק נציגים מטעם הקבוצה השולטת באגודה. זו נקראה אז "קול הסטודנטים" וכיום נקראת "ממשיכים בדרך". לפי התקנון, בחירות למועצת האגודה אמורות להתקיים אחת לשנתיים. אך ב-2022 הופתענו לגלות שנבחרה מועצה חדשה – ללא קיום בחירות! הנהלת האגודה ניצלה אז סעיף בתקנון הקובע שאם הוגשו 40 מועמדים, בדיוק כמספר חברי המועצה, אז אין צורך לקיים בחירות.

ואם לא די בכך, סעיף אחר בתקנון קובע כי יש לפרסם את התאריכים להגשת מועמדות לבחירות באינטרנט או בלוחות מודעות בקמפוס. הנהלת האגודה תלתה מודעה בלוח שאיש לא רואה ולא מכיר, וטענה שבכך מילאה אחר הדרישה החוקית. כך נמנעה הנהלת האגודה מקיום בחירות ומינתה מועצה מטעמה.

בבחירות החדש שוב ניסתה ההנהלה לחזור על התרגיל, אבל הפעם איתרנו את המודעה והגשנו מועמדים. אך ועדת הבחירות התעלמה מפניותינו, ונאלצנו לעתור לבית משפט. לפני שהסוגייה הגיעה לבית המשפט, אפילו לא ידענו מי הם חברי ועדת הבחירות. השופט שדן בעתירה קבע כי הבחירות יתקיימו ב-8 בינואר.

הנהלת האגודה נקטה מראש אמצעים כדי להטות את תוצאות הבחירות. חודש לפני יום הבחירות שינתה המועצה את התקנון כדי לאפשר להנהלת האגודה לקבוע את אזורי הבחירה. נעשתה חלוקה שרירותית ולכאורה חסרת היגיון. לדוגמא, סטודנטים מקמפוס הנמל נכללו באזור בחירה של קמפוס ההר, ואזור בחירה אחר שילב את החוג למוסיקה עם החוג לכלכלה. האינטרס הברור מאחורי חלוקה מגמתית זו הוא לרכז יחד כמה שיותר סטודנטים ערבים במטרה לצמצם את הייצוג שלהם במועצת האגודה.

מה קרה ביום הבחירות?

ביום הבחירות שיעור ההצבעה היה גבוה יחסית לאוניברסיטת חיפה, ועמד על 12%. הוא היה עשוי להיות גבוה יותר, אך ועדת הבחירות עשתה כל שביכולתה כדי לעכב

להישאר, להיאבק ולשנות

אני מבקשת סליחה כי לא הצלחנו כחברה לעמוד בערך שחייב להיות הראשון, שחייב להיות הבסיס לאומה חפצת חיים: להחזיר את האנשים שלנו הביתה. דאגה לאחר כאילו היה אני ומשפחתי. אי הפקרת חסרי ישע מאחור!

אני מבקשת סליחה כי האחים והאחיות שלנו מעונים ומורעבים ונושמים בקושי; כי עוד לא הצלחנו לנצח במאבק החשוב מכל הזה: החזרת החטופים ואיתם החזרת הנשימה הסדירה לאומה שלמה והחזרת צלם האנוש לעצמנו. החזרה היא עניין של החלטה. הממשלה החליטה בכוונת מכוון להשאיר את האנשים האלה מאחור: מי בגלל שיקולים פוליטיים, מי בגלל שיקולי "בייס" ומי בגלל פנטזיות משיחיות.

אני מבקשת סליחה גם מהחיילים ומהחיילות שלנו, חלקם צעירים בני 18 בלבד, ילדים ממש, חלקם מבוגרים יותר, בעלי משפחות, קריירה, עסק - חיים. הם נאלצים להקריב את חייהם יום אחר יום, להיפרד ממשפחותיהם למאות ימים בשנה. גם אם חזרו שלמים בגוף - נפשם נפצעה מדי יום במלחמה. אני יודעת זאת כי הפצועים בגוף ובנפש מגיעים בסופו של דבר אלינו, נשות ואנשי הטיפול.

נכון, לא אנחנו, הישראלים, בחרנו במלחמה זו. אבל מה שניתן היה להצדיק ככורח לפני שנה וחודשיים כבר לא רלוונטי היום. הפכנו את עזה לעיי חורבות. צה"ל כבש כבר יותר מפעמיים חלקים מהרצועה. אנחנו בלופ. בסטגנציה. טקטיקה צבאית לא יכולה להחליף חזון מדיני; לא יכולה להחליף אסטרטגיה לאומית לגבי איך יוצאים מהמלחמה להסדר.

אין די מילים לתאר את הזוועה שהחברה הישראלית, שכולנו, חווים. אולי ניתן לתמצת אותה לרגע טלוויזיוני אחד, בו הוריו של החייל גור קהתי ז"ל זעקו בקול מרוסק, מתקשים להאמין שבעקבות אג'נדה פרטית, משיחית והרפתקנית, שלחלוטין אינה מן העניין, של גורמים בצבא וגורמים אזרחיים, הלך להם הילד. לא בגלל צורך צבאי, מבצעי, הגנתי. סתם ככה, כי אפשר היה לנצלו ולכזבו את חייו. לכאורה.

בצד כל אלה נחתה עלינו לפני שבועיים ההודעה שמקצצים כ-90 אחוז מהתקציב של מרכזי החוסן בצפון שנועדו לתמוך נפשית באוכלוסייה. מהם סדרי העדיפויות של הממשלה? הדאגה לתושבים מוקמה לה אי-שם בתחתית סדר העדיפויות, אם בכלל.

אבל אנחנו יודעים היטב מהם סדרי העדיפויות שלנו, כחברה השואפת לשפיות, כחברה חפצת חיים. אנחנו כבר שנתיים ברחובות, בנחישות שאין כמותה. ההתמדה היא-היא המפתח. בגלל זה אני פה.

אני מאמינה בחברה הישראלית. הצטרפותם של רוב הישראלים למחאה היא הבסיס להצלחה שלנו. לשם אנחנו צריכים וצריכות לשאוף. אני מאמינה שיחד נצליח להציל את עצמנו, את החברה הישראלית.

אסור לנו להישבר, דווקא בגלל העובדה החותכת שאין לנו לאן ללכת ואנחנו גם לא רוצים ללכת. אנחנו פה כדי להישאר, להיאבק, לשנות.

ענבל חרמוני, יו"ר איגוד העו"סים (צילום: עו"סות דמוקרטיות)

אנחנו מציינים 442 ימים לטבח הנורא, טבח נתניהו, אשר לא יימחק לעד מספר דברי הימים של מדינת ישראל. אני עומדת פה מולכם כאזרחית, כעובדת סוציאלית וכאשת איגוד מקצועי ואני בושה ונכלמת. אני מבקשת סליחה מ-98 חטופים וחטופות שרק חלקם בחיים.

הפשיזם כבר כאן

אנחנו חיים בתקופה של משבר חמור של הקפיטליזם. קריסת הניאו-ליברליזם גרמה וגורמת לעוני ולפצעים כלכליים וחברתיים מהותיים בין עניים לבין עשירים. בתקופות כאלה, מעמד הביניים חי בפחד ובפאניקה, היסודות מתערערים. כתוצאה מכך מורגש באוויר משבר אמון בערכים הדמוקרטיים.

בעידן זה מקדם הימין הניאו-פשיסטי מודל אוטוריטרי המעמיק את המשבר. אנשי מעמד הביניים, שהמציאות הקודרת מאיימת עליהם, מחפשים מודלים בעלי סממנים אוטוריטריים שבפועל יספקו להם ביטחון מדומה.

מסימנים התקופה: נעלם הפלורליזם, הסובלנות לא קיימת, האלימות גוברת, הכעס והשנאה מתחזקים ויש רצון חזק להגדיר את "האויב החדש", להאשים אותו כבוגד וכעוכר ישראל. נקבעה הגדרה חדשה ולאומנית לפטריוטיזם המשולבת ברצון משיחי לחסל את האויבים מבחוץ ואת האויבים מבפנים. מהלכים אלה, בגיבוי מלא של מוסדות המדינה בכלל ושל משרד החינוך בפרט, מתבטאים ברשימות שחורות ובציוד מכשפות.

הגיע הזמן שנתעורר. פעם, היינו קוראים: "הפשיזם לא יעבור". לצערי, הפשיזם כבר כאן ואינו מתכוון ללכת לשום מקום, עלינו למגר אותו.

פדרו גולדפרב

חבר קיבוץ ניר יצחק ומפונה בבאר שבע

מתוך דבריה של יו"ר איגוד העו"סים ענבל

חרמוני בהפגנה ברחובות, 5.1

שיחה עם ד"ר אלי קוק, היסטוריון של הקפיטליזם האמריקאי בעידן טראמפ בעלי ההון משתינים מהמקפצה

עובדים אלה חיוניים למשק האמריקאי ובעלי ההון ובעלי המפעלים יהיו הראשונים להיפגע, כי זה כוח עבודה זול שאין בלתו. לאחרונה אמרתי: 'העירו אותי כאשר בטלוויזיה ישרו תמונות של מיליונים עוזבים את ארה"ב'. יהיו מעשי גירוש ברוטליים המתאימים לשידורי הטלוויזיה, אבל טראמפ לא יגרש יותר מהגרים מאשר קודמו בתפקיד, ברק אובמה, שרשם את השיא. יטילו מכסים על סין. אבל אין לשכוח שגם בסין פועלים תאגידים אמריקאיים גדולים. אני לא צופה שטראמפ יחזיר מפעלים לפריפריה בארצו ושלמעמד הפועלים יהיו חיים טובים יותר.

האם אנו נכנסים לעידן חדש של הקפיטליזם הגלובלי?

כן, זה שלב חדש המתאפיין בהתמודדות הכלכלית בין ארה"ב לסין. זה יהיה שלב חדש של הניאו-ליברליזם, עם קפיטליזם לאומני יותר. קיימת גם סכנה לפרוץ מלחמה אימפריאליסטית – המצב דומה לזה ששרר ערב מלחמת העולם הראשונה. טראמפ רוצה לחזק את ההגמוניה האמריקאית וסין היא המכשול העיקרי העומד בפניו. יש לכך השלכות גם מקומיות. למשל, הסכם שלום בין ישראל לסעודיה, הרצון לשמור על מקורות הנפט ועל נתיבי הסחר מול 'האיים הסיניים'. אך כלל לא בטוח שארה"ב תנצח. עם כל הביקורת שיש לי כלפי המפלגה הקומוניסטית הסינית ועל הניצול הקשה של העובדים שם, סין הפכה מעצמה מייצרת והמוך. ומה מייצר טראמפ? מטבעות וירטואליים.

אפרים דויד

הביטקוין של טראמפ

איך עושים הון מהשלטון? תשאלו את נשיא ארה"ב החדש-ישן. טראמפ נכנס לבית הלבן כנשיא העשיר בתולדות ארה"ב. הונו הגיע ל-7.2 מיליארד דולר - כפול מהונו בתחילת כהונתו הראשונה ב-2017. בסוף השבוע האחרון בטרם הושבע לנשיא ה-47, הנפיק טראמפ "ביטקוין פרטי", מטבע דיגיטלי בשם "טראמפקוין". תוך שעות עלה ערכו על עשרות מיליארדי דולר. "טראמפ אורגניזיישן", התאגיד המשפחתי, כבר חתם על שורה של הסכמים להקמת פרויקטים של נדל"ן במפרץ הפרסי, בהודו ובאצות-הברית עצמה.

"בעידן טראמפ אין כבר בושה ובעלי ההון משתינים מהמקפצה" - ציין ד"ר אלי קוק, ראש החוג להיסטוריה כללית באוניברסיטת חיפה, בשיחה עם "זו הדרך" למחרת השבעתו של דונלד טראמפ לנשיא ה-47 של ארה"ב. ד"ר קוק הוא מרצה בכיר בחוג להיסטוריה כללית וראש התוכנית ללימודי ארה"ב באוניברסיטת חיפה. כהיסטוריון של הקפיטליזם האמריקאי והמחשבה הכלכלית המודרנית, הוא פרסם שורה ארוכה של ספרים ומאמרים העוסקים בהיסטוריה כלכלית.

מרקסיסטים נוהגים לומר שהשלטון משרת את ההון, אבל נדמה שבעידן טראמפ ההון משרת את עצמו...

אכן, ארה"ב היא פלוטוקרטיה [שלטון בעלי ההון, א"ד] והאוליגרכיה של בעלי ההון שולטת בה מאז שנות ה-80, גם תחת הממשל היוצא של הנשיא ג'ו ביידן. אבל מה ששונה תחת טראמפ הוא שבעלי ההון לא מסתירים זאת - הם משתינים מהמקפצה ללא בושה. הנשיא החדש יכול להתפאר שהוא פועל "למען העם", אך כולנו ראינו מי יושב בשורה הראשונה בטקס השבעתו של טראמפ: שלושת בעלי ההון האמידים ביותר בארה"ב ואולי בעולם - אילון מאסק, ג'ף בזוס ומארק צוקרברג. לצערי, אין התנגדות לכך, טרם קם הכוח היכול לאתגר את המציאות החדשה.

ולא רק מאסק, בזוס וצוקרברג. ערב השבעתו טראמפ אף הנפיק את "טראמפקוין" וגרף רווחים גדולים...

אין בושה. גם ראשי התאגידים הגדולים, שרובם תמכו בקמלה האריס בהתמודדות לנשיאות מול טראמפ, התיישרו לפי הקו החדש ומצדדים כעת בנשיא הנכנס. בנאום הפרידה שלו לאומה בשבוע שעבר אף הזהיר ביידן מפני האוליגרכיה של עשירי-העל המתבססת במדינה, ואשר פוגעת בזכויות האמריקאים ובעתיד הדמוקרטיה. זה חסר תקדים. אך כאמור, טרם קם הכוח המסוגל לשנות מציאות זו.

האם טראמפ יקיים את הבטחותיו בתחום הכלכלי, לרבות גירוש המוני מהגרים ומערכה כלכלית נגד סין?

צריך להפריד בין הצהרות למעשים. לדעתי אנו לא עומדים בפני גירוש המוני מארה"ב של מיליוני מהגרים, כפי שהבטיח.

אלפים בצעדת מחאה בושינגטון ערב השבעתו של טראמפ לכהונתו השנייה, 18 בינואר 2025 (צילום: שירות השידור הציבורי של ארה"ב)

הימין הקיצוני, בעלי הון ומתנחלים בהשבעת טראמפ

ברשת פוקס ניוז, הבטיח טראמפ למקורביו כי יחתום על יותר מ-200 צווים נשיאותיים כבר ביומו הראשון בתפקיד. כפי שדווח ב"וול סטריט ג'ורנל", מסר סטיבן מילר, סגן ראש הסגל הנכנס של טראמפ, כי תוכניות הממשל החדש כוללות הכרזה על מצב חירום לאומי בגבול מקסיקו-ארה"ב; ביטול צווים של בידן המקדמים שוויון בעבודה ומאבק באפליה ובגזענות; וכן ביטול צווים נשיאותיים המגבילים קידוחי נפט ופגיעה במשאבי טבע בקרקעות פדרליות. כל זאת לשמחת מקורביו – אנשי ההון והשלטון.

מחאות בושינגטון... ובתל-אביב

המחאות נגד טראמפ החלו כאמור עוד טרם כניסתו לבית הלבן. שירות השידור הציבורי האמריקאי דיווח על ההפגנות שנערכו בשבת האחרונה (18.1) בושינגטון. אלפים רבים יצאו משלושה פארקים ברחבי הבירה והתאחדו באגודות לינקולן להפגנה משותפת – "צעדת העם". הפגנות קטנות יותר נערכו בכמה ערים ובהן ניו יורק. הצועדים הניפו כרזות בהן נכתב: "לא נשוב אחורה" ו"לא נשתוק".

בתל-אביב נערכה ביום שני (20.1) הפגנה נגד טראמפ מול שגרירות ארה"ב ברחוב הירקון. זו הייתה יוזמה של שותפות השלום בה השתתפות פעילי מק"י, חד"ש, לוחמים לשלום, מסרבות, כאן זה לא אולפן, פרופיל חדש, תנד"י, בנק"י ועוד. המפגינים דרשו מארה"ב להפסיק את מימון המלחמות של ממשלת הימין.

משותפות השלום נמסר: "עוד לפני השבעתו השפיע טראמפ על נתניהו לקבל סוף סוף עסקה חשובה, שאנו מקווים שתמשך להפסקת אש קבועה ולנסיגה מלאה. אך בה בעת מגבה טראמפ את ממשלת הכיבוש והטבח הישראלית. סביבו – אישים וגורמים הגאים בהיותם משרתיו ושלוחיו של הימין המתנחלי והגזעני בישראל. הגיע הזמן לשנות את יחס ארה"ב לישראל ולפלסטיין ולהתחיל לפעול למען שלום צודק ויציב." "ביום השבעתו של דונלד טראמפ אנו תובעים את מה שנדרש באמת לשם עתיד של שלום, שוויון וביטחון לשני העמים, הישראלי והפלסטיני, ולמזרח התיכון כולו: הסכם מדיני כולל שיביא לסיום מוחלט של המלחמה הנוכחית, והכרה אמריקאית וכלל-עולמית במדינת פלסטין העצמאית בצד ישראל", הדגישו.

נמרוד עובד

נשיא ארצות-הברית החדש-ישן, דונלד טראמפ, הושבע השבוע בושינגטון הבירה. טראמפ וחבריו המולטי-מיליונרים גייסו כ-200 מיליון דולר למימון האירועים שליוו את ההשבעה. מנהיגי הימין הקיצוני מרחבי העולם נהרו לטקס. זה היה טקס השבעה שובר מסורת: לראשונה בתולדות האירוע הזמין טראמפ מנהיגים זרים להשתתף בו.

עם הנשיאים וראשי ממשלות מהימין הקיצוני נמנו: נשיא ארגנטינה חבייר מיליי, תומכו הנלהב של טראמפ; נשיא אל סלבדור, נגיב בוקלה; ראשת ממשלת איטליה ג'ורג'ה מלוני; ונשיא אקוודור דניאל נובואה. כן נכחו שם המנהיג הניאו-פשיסטי הספרדי, סנטיאגו אבסקל; ראשי הימין הקיצוני הצרפתי אריק זמור ושרה קנפו, ונציגי המתנחלים בשטחים הפלסטיניים הכבושים.

מי שהוזמן ולא הגיע הוא נשיא ברזיל לשעבר, ז'איר בולסונרו, שיציאתו מברזיל נאסרה בעקבות חקירת משטרה שנפתחה בדבר מעורבותו בניסיון הפיכה. לא ברור אם הוזמן אך לא הגיע: ילד הכפות של טראמפ במזרח התיכון, ראש הממשלה בנימין נתניהו.

גם שלושה בעלי ההון הגדולים בארה"ב – אילון מאסק, ג'ף בזוס ומארק צוקרברג השתתפו בטקס. נשמר להם מקום של כבוד ליד קרובי משפחתו של הנשיא. מאסק אף אמר לקחת פעיל בניהול המדינה מיד עם תחילת כהונתו של טראמפ (ר' ראיון בעמ' 7).

גירוש מיליוני מהגרים

במהלך עצרת ניצחון שקיים טראמפ בושינגטון ערב השבעתו, שטח הנשיא את תוכניותיו לימיו הראשונים בבית הלבן. טראמפ הבטיח מבול של צווים נשיאותיים עליהם יחתום כבר בימים הראשונים לכניסתו לתפקיד.

"אתם תראו צווים נשיאותיים שיגרמו לכם להיות מאושרים ביותר. הרבה מהם, הרבה מהם. עלינו להציב את המדינה שלנו במסלול הנכון. עד שהשמש תשקע מחר [20.1] בערב, הפלישה לגבולותינו תגיע לעצירה מוחלטת וכל הפולשים הבלתי חוקיים לגבול, בצורה זו או אחרת, יהיו בדרכם חזרה הביתה", התחייב אמר טראמפ במהלך העצרת והוסיף: "בקרוב מאוד נתחיל במבצע הגירוש הגדול ביותר בהיסטוריה האמריקאית. גדול יותר, אפילו גדול יותר מהנשיא דווייט אייזנהאואר, שמחזיק כרגע בשיא", הדגיש. על פי הדיווח

הרודנות החדשה - מראית עין של דמוקרטיה

מוגבל שיאפשר לה לעשות כל העולה על רוחה מסיפוח השטחים ועד ביטול הבחירות הכלליות אחת לארבע שנים. ליינ שפלי מדגיש: "בגלל שהרודנים הללו משליטים את האמצעים הא-ליברליים שלהם בעזרת התמיכה האלקטורלית שזכו בה ומשתמשים בשיטות חוקיות או חוקתיות כדי להשיג את מטרותיהם, הם מצליחים להסתיר את קווי המתאר הרודניים שלהם בתוך המנעד הפלורליסטי של שכלונות חוק לגיטימיים". הלשון הכפולה בה נוקטים רודנים אינה חדשה. היו אלו נפוליאון בונפרטה במאה ה-19 ומוסוליני במאה ה-20 שטענו כי הם מייצגים את העם ואת האינטרסים האמיתיים שלו. אך מה שבכל זאת מאפיין את הדיקטטורים של המאה ה-21 הוא מראית העין: השארה על כנה של אופוזיציה חלשה ומוחלשת; אמצעי תקשורת המצנזרים את עצמם; שמירה על מראית עין כללית של דמוקרטיה מתפקדת.

דמוקרטיה צולעת

שיטת המשטר הישראלית הייתה תמיד דמוקרטיה צולעת. תחת שלטונו של ראש הממשלה הראשון בן גוריון, שמתנגדיו כינוהו לא אחת דיקטטור, נרמסו מפלגות אופוזיציה וכלי תקשורת כמו העיתון "קול העם" הקומוניסטי ברגל גסה ומפלגות האופוזיציה הוחרמו בידי השלטון באופן רשמי. אולם לאחר פרישתו המאולצת, החל תהליך איטי ומהוסס של דמוקרטיזציה חלקית: ביטול הממשל הצבאי שחל על האזרחים הערבים ב-1966; מימוש חופש תקשורת (השבועון "העולם הזה"); שיפור הייצוג הפוליטי של קבוצות שונות בחברה הישראלית (מחאת הפנתרים השחורים 1971); וחיזוק מוסד בתי המשפט (בג"ץ בנק המזרחי 1995). כל זאת בתנאים של העדר חוקה ושל שליטה על העם הפלסטיני בגדה המערבית, במזרח ירושלים ובכרצית עזה שנכבשו ב-1967. הציבור הנאבק איננו יכול להסתפק בעצירת חוקי ההפיכה המשטרית, שכעת חוזרת הממשלה לחוקק. חינוי לחוקק חוקה דמוקרטית; לסיים את הכיבוש ולהקים מדינה פלסטינית בצד ישראל; לצמצם פערים חברתיים ולחזק את מעמד העובדים הישראלי; לשקם את מעמד הכנסת; ולטפח את חירות הדיבור של כלי תקשורת חופשיים. במשך 76 שנים הסתפקנו בדמוקרטיה חלקית מאוד. אם לא נפעל לדמוקרטיזציה מלאה ולכיבוש זכויות שני העמים, שני העמים עלולים להידרדר לדיקטטורה מלאה שתשתרע מהים ועד לירדן.

זוהר אלון

שִׁבּוּעַ שִׁיר / כְּרִיסְטָה מִיכֶל

* / נעם בן דוד

מי זה בא
נושא בידו מגרפה חלודה
עיניו חלמון שליו
אפו רצף של שתי מדרגות
פיו מפלבל לא לפחוד לא לפחוד
הוא מגיח כעת מלוכלך ורטוב
כל הלילה ישן בסנדל משומש
לא לפחוד הוא אוהב אותנו ממש.

בספרון של הוצאת אופק מבית קרן ברל כצנלסון שפורסם לאחרונה, ראה אור תרגום למאמרה פורץ הדרך של הסוציולוגית פרופ' קים ליינ שפלי "רודנות בחסות החוק". מאמרה של ליינ שפלי, המלמדת באוניברסיטת פרינסטון, מצביע על אופני הפעולה של דיקטטורים במאה ה-21 ועל אופי שלטונם, השונה מהאופי שלמדנו לזהות עם המשטרים הדיקטטוריים במאה ה-20. לא פעם אנו חשים מבוכה ובלבול: אנחנו יודעים לזהות את השלטון והשליט כבעלי אופני פעולה דיקטטוריים, אולם אנו עדיין מחפשים סימנים שלמדנו לזהות עם דיקטטורים: הפיכה אלימה, סגירת אמצעי תקשורת, מעצר ראשי האופוזיציה וכליאתם לתקופות ארוכות, אך לא בהכרח מוצאים.

שר המשפטים יריב לוין (ליכוד) כנאום ההפיכה המשטרית ששודר בכלי התקשורת המרכזיים ב-4 בינואר 2023, אמר: "אנחנו הולכים לקלפי, מצביעים, בוחרים. אך פעם אחר פעם אנשים שלא בחרנו מחליטים עבורנו. ציבורים רבים נושאים עיניהם למערכת המשפט ולא שומעים בה את קולם. זו לא דמוקרטיה". טיעונים כאלה ניתן לשמוע מפי אנשי ימין קיצוני רבים בארץ ובעולם.

הציבור הישראלי למוד המחאות (מחאת בלפור 2020, מחאת הקיץ החברתי 2011) הבין כי נושאים כמו: "ביטול עילת הסבירות", "שינוי הוועדה לבחירת שופטים", "פסילת חוקים ופסקת התגברות" ו"שינוי סמכותם של היועצים המשפטיים", אינם נושאים משפטיים-אפרוריים. אלה נושאים הקובעים סדרי עולם ומשפיעים על אופן התנהלות המדינה ועל יחס לאזרחיה. ראשי ארגונים מקצועיים, אנשי צבא, ראשי ההסתדרות וראשי ההייטק נרתמו למאבק ודיברו נגד חוקי ההפיכה המשטרית. הם מתנגדים למהלך ההופך את הממשלה למוסד החזק ביותר מבין שלושת מוסדות השלטון, ושמוביל הלכה למעשה לביטול הפרדת הרשויות בישראל. המפגנים צפו בדאגה בהצלחה הרבה של שני הדיקטטורים האירופיים, פוטין ברוסיה ואורבן בהונגריה, שהשיגו כוח בלתי מוגבל באמצעים חוקיים.

פעולות המבססות רודנות

ליינ שפלי זיהתה שמונה פעולות המבססות רודנות: "ניצחון המנהיג בבחירות הוגנות וחופשיות; פירוק המנגנונים המגבילים את הרשות המבצעת; השתלטות על בית הנבחרים או הפיכתו לבלתי רלוונטי; הכפפת בית המשפט לרשות המבצעת על ידי 'רפורמות' ומינוי נאמנים; הצבת נאמנים בתפקידי מפתח (התובע הכללי, ועדת הבחירות המרכזית, הוועדה לבחירת שופטים וכדומה); שינוי המפה התקשורתית, כך שכל כלי התקשורת ישמשו תיבת תהודה למסרי הממשלה; דה לגיטימציה והגבלת פעילות של ארגוני חברה אזרחית ומפלגות האופוזיציה; שינוי חוקי הבחירות באופן שמבטיח ניצחון בבחירות עתידיות".

ב-16 שנות שלטונו של נתניהו, יושמו בפועל רבות מהפעולות שצינו לעיל: המפה התקשורתית השתנתה ללא היכר עם עליית ערוץ 14, היומון "ישראל היום" ותחנת הרדיו גלי ישראל המשמשים כתיבות תהודה למסרי הממשלה; דה לגיטימציה של ארגוני חברה אזרחית ושל מפלגות אופוזיציה כמעט וחסלה את האופוזיציה לשלטון; בית הנבחרים הפך כלי שרת של נתניהו; ונאמנים רבים הוצבו בתפקידי מפתח (לבד מהיועצ"שית לממשלה גלי בהרב מיארה ומפרקליט המדינה עמית איסמן). כאשר יצליחו מאמצי ההשתלטות על בית המשפט - ההפיכה תושלם והממשלה תשיג כוח בלתי

גוברת אלימות המתנחלים בגדה

המתנחלים רוצים להבעיר את הגדה המערבית כולה, והממשלה מספקת להם את הגפרורים, הוסיפו. לדברי הארגון לזכויות אדם, "אלה שני לילות רצופים של פוגרומים ואלימות מתנחלים בכפרים ובעיירות בגדה המערבית, במטרה ברורה לחבל בעסקת החטופים ובהסכם הפסקת האש".

לאחר לילה של תקיפות מתנחלים על ישובים פלסטיניים ברחבי הגדה, פרצו בשלישי בבוקר (21.1) מתנחלים לכפר עוג'ה שצפונית ליריחו וניסו לגנוב רכב פלסטיני. זאת, בעת שכוחות הכיבוש המשיכו לחסום את כל הכניסות והיציאות ליריחו, תוך שהם מעכבים את תנועת התושבים ומקשים עליהם לצאת מהעיר.

עשרות מתנחלים, חלקם רעולי פנים תקפו בשני בלילה שורה ארוכה של עיירות וכפרים בהם פונדוק, אימתין, עזון, ג'ינספוט וכפר ג'ית, כולם בנפת קלקיליה. בפונדוק פתח שוטר באש לעבר שני מתנחלים לאחר התפרעויות בכפר. לאחר מכן דווח על שני פצועים באורח קשה בהתנחלות רמת גלעד הסמוכה לפונדוק. התושבים הפלסטינים דיווחו שמתנחלים הציתו חנויות, כלי רכב ובתי עסק. למרות הקריאות ברשת טלגרם להפר את הסדר, כוחות צבא ומשטרה הגיעו למקום רק לאחר שהחלו ההצתות.

הפורעים היהודים ניסו להצית במהלך הלילה גם בית על יושביו בכפר ג'ינספוט. נזק חפץ בוער לתוך הבית ששרף חדר, אך יושבי הבית הצליחו לכבות את השריפה ולא היו נפגעים. מדובר בביתו של בעל משתלה שנשרפה גם היא. בנוסף שרפו נגריה, חנות לחומרי בניין ועוד שני כלי רכב באזור הכפר. וואפא מסרה כי שני תושבים נפצעו ועשרות נוספים סבלו משאיפת גז מדמיע בעקבות מתקפה של מתנחלים בכניסה לכפר.

בעקבות התקפות המתנחלים נמסר מיש דין: "שוב אנו עדים איך משפיע המסר של ממשלת ישראל ושר הביטחון כ"ץ 'לחיוך ולעידוד' ההתנחלויות - אלימות מתנחלים נגד פלסטינים חפים מפשע ללא תגובה של כוחות הביטחון".

חד"ש יפו

אסיפה ציבורית בהשתתפות

ח"כ יוסף עטאונה

יום חמישי 23.1 | 19:00 | השקמה 3, יפו

מק"י וחד"ש

אסיפה עממית לתמיכה בקמפיין התרומות

"חשוב על עזה"

יום שישי 24.1 | 17:00 | כפר יאסיף

חד"ש תל-אביב

כלכלת מלחמה ותקציב המדינה

אסיפה פתוחה בהשתתפות ח"כ עאידה

תומא סלימאן וד"ר אפרים דוידי

יום ראשון 26.1 | 20:00 | אחד העם 70, ת"א

המפלגה הקומוניסטית הישראלית

אבלה על מותה של

סלואה סרוג'י

שפעלה בשורותיה מאוקטובר 1948

ומשתתפת בצער המשפחה

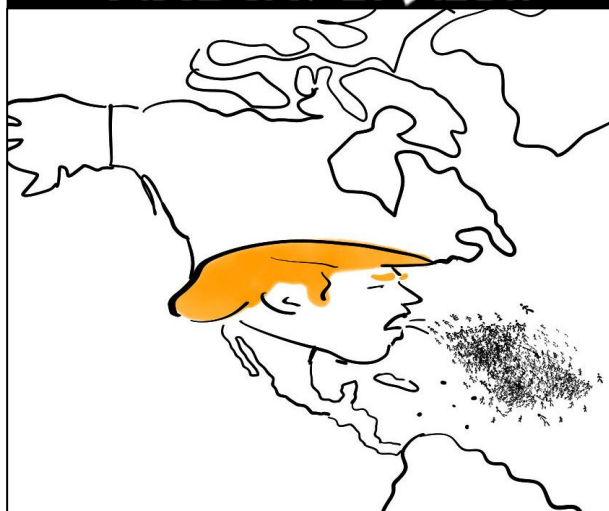
הפעילה המסורה

סלואה סרוג'י

איננה עוד איתנו, תנחומינו למשפחה

תנועת נשים דמוקרטיות בישראל

השבוע לפי איתי בנימיני

זו הדרך ברשתות החברתיות

zoha.org.il

וואטסאפ

טוויטר

פייסבוק

אינסטגרם

טלגרם

